

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.
10.08.2026

Av. Mahmut TAYAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Anayasa'nın 57'nci maddesi devlete, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alma ve toplu konut girişimlerini destekleme görevi yüklemektedir.

Ancak son yıllarda konut fiyatları ve kiralarda yaşanan yüksek artışlar, barınmayı özellikle dar gelirli, asgari ücretliler, emekliler, öğrenciler ve gençler açısından ağır bir ekonomik soruna dönüştürmüştür.

Bir tarafta konuta ve kiraya erişmekte zorlanan milyonlarca yurttaş bulunurken diğer tarafta boş tutulan konutların varlığı; sosyal konut üretiminin, konut stokunun, kira piyasasının ve kamunun barınma politikalarının bütüncül biçimde değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Barınma hakkının fiilen kullanılabilmesi, yalnızca konut üretimiyle değil; konutların erişilebilir fiyatlarla yurttaşlara sunulması, kira piyasasında şeffaflığın sağlanması ve sosyal devlet ilkesine uygun politikaların hayata geçirilmesiyle mümkündür.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde mevcut toplam konut stoku kaçtır? Bunun illere göre dağılımı nedir?
2. Türkiye'de kullanılmadığı veya boş olduğu tespit edilen konut sayısı kaçtır? Bunların illere göre dağılımı nedir?
3. Bakanlığınızın Türkiye'nin gerçek konut ihtiyacını belirlemek amacıyla yaptığı güncel bir çalışma bulunmakta mıdır? Varsa mevcut konut açığı kaçtır?
4. Son beş yılda Türkiye genelinde konut satış ve kira fiyatları hangi oranlarda artmıştır?
5. Bakanlığınızca konut ve kira fiyatlarındaki artışların nedenlerine ilişkin herhangi bir araştırma yapılmış mıdır? Yapılmışsa hangi sonuçlara ulaşılmıştır?
6. Asgari ücretli bir yurttaşın ortalama kira giderinin gelirine oranı nedir? Aynı oran en düşük emekli aylığı alan yurttaşlar bakımından ne kadardır?
7. Konut ve kira fiyatlarındaki artışların önlenmesi amacıyla konutların yatırım ve spekülasyon aracı olarak kullanılmasına karşı herhangi bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
8. Birden fazla konuta sahip gerçek ve tüzel kişilerin toplam konut stoku içerisindeki payı nedir? Beş, on, elli ve yüzün üzerinde konuta sahip kişi veya şirket sayısı ayrı ayrı kaçtır?

9. Son beş yılda TOKİ tarafından kaç sosyal konut tamamlanarak hak sahiplerine teslim edilmiştir? Bunların illere göre dağılımı nedir?
10. TOKİ projelerinde dar gelirli yurttaşların gelir düzeyi ile konutların peşinat ve taksit tutarlarının uyumu konusunda Bakanlığınızca bir çalışma yapılmakta mıdır?
11. TOKİ'den konut almaya hak kazandığı hâlde ekonomik nedenlerle peşinat veya taksitlerini ödeyemeyen kaç yurttaş bulunmaktadır?
12. Emeklilerin uygun fiyatlı sosyal konutlara erişimini sağlamak amacıyla ayrı bir emekli sosyal konut programı oluşturulması planlanmakta mıdır?
13. Gençlerin ve ilk kez konut sahibi olacak yurttaşların uygun koşullarda konuta erişimini sağlamak amacıyla yeni bir sosyal konut modeli planlanmakta mıdır?
14. Türkiye'de konut kiralارının hane gelirinin makul bir bölümünü aşmamasına yönelik sosyal kira veya kira destek sistemi oluşturulması gündemde midir?
15. Dar gelirli yurttaşlara Bakanlığınız veya bağlı kuruluşlar tarafından yapılan kira ve barınma yardımlarından kaç kişi yararlanmaktadır ve yıllık toplam kaynak ne kadardır?
16. Üniversite öğrencilerinin barınma sorunlarının çözümüne yönelik Gençlik ve Spor Bakanlığıyla birlikte yürütölen bir konut veya barınma projesi bulunmakta mıdır?
17. Yüksek konut ve kira maliyetlerinin gençlerin ailelerinden ayrılamaması, evliliklerin ertelenmesi ve hane kurma yaşının yükselmesi üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?
18. Deprem riski bulunan yapılarda ekonomik nedenlerle yaşamaya devam eden dar gelirli yurttaşların güvenli konuta erişimini sağlamak amacıyla hangi destekler verilmektedir?
19. Anayasa'nın 57'nci maddesi kapsamında devletin konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alma yükümlölüğünün etkin biçimde yerine getirilmesi ve barınmanın herkes için erişilebilir bir hak hâline getirilmesi amacıyla yeni bir eylem planı hazırlanmakta mıdır?